

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Філологія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
зі спеціальності 035 Філологія, галузі знань 03 Гуманітарні науки

Рецензована освітньо-наукова програма зорієнтована на формування у здобувача вищої освіти нових теоретико-методологічних та науково-прикладних знань у лінгвістичній, літературознавчій й перекладознавчій сферах підготовка фахівців вищого рівня кваліфікації, здатних формулювати і розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми сучасної філологічної науки, а також формування компетентностей, ефективних для інноваційної, науково-дослідницької та викладацької діяльності. Рівень сформованих компетентностей здобувача дасть змогу вільного доступу до працевлаштування та подальшої наукової діяльності. Програма зорієнтована на підготовку фахівців до організаційно-управлінської, аналітичної і науково-дослідної діяльності з акцентом на виконання досліджень у галузях лінгвістики, літературознавства і перекладознавства.

Структура та зміст програми містить у повному обсязі увесь комплекс системи освітніх компонентів, які забезпечують підготовку здобувачів вищої освіти у галузі лінгвістики та перекладознавства і засвідчують розуміння розробниками актуальних проблем сучасної освіти. Усі компоненти програми, в тому числі й наукова компонента, спрямовані на виконання оригінального самостійного наукового дослідження на актуальну тему, написання та захист якого відповідають сучасним запитам щодо підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі гуманітарних наук. У ній чітко сформульовано профіль освітньо-наукової програми, включно з загальними і фаховими компетентностями та результатами навчання, подано перелік обов'язкових та вибіркового дисциплін, у структурно-логічній схемі відображено послідовність вивчення освітніх компонентів, місце педагогічної практики, подано матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми та забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми.

Послідовність вивчення, перелік і обсяг навчальних дисциплін (обов'язкових та вибіркових), план і графік навчального процесу відповідають структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми.

Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми зі спеціальності 035 Філологія дозволяє зробити висновок, що зміст освітніх компонентів повністю відповідає компетентнісній моделі випускника. Однією з переваг цієї освітньо-професійної програми є врахування потреб здобувачів вищої освіти при формуванні переліку вибіркових дисциплін професійного циклу. Зокрема, у рецензованій освітньо-науковій програмі рекомендуємо виокремити сферу міжнародної грантової діяльності здобувачів шляхом уведення освітнього компонента, пов'язаного з особливостями написання грантових проєктів іноземною мовою.

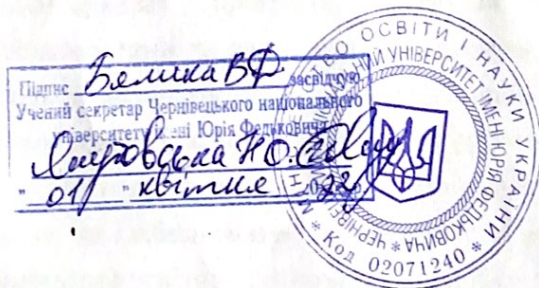
Аналіз розробленої освітньо-професійної програми «Філологія» за спеціальністю 035 Філологія, яка реалізується у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, свідчить про те, що програма відповідає основним критеріям якості вищої освіти і сучасному рівню розвитку науки, методичним рекомендаціям МОН України щодо необхідних структурних та змістових компонентів та може бути рекомендована до використання для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Рецензент:

доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри комунікативної
лінгвістики та перекладу
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

Бялик В.Д.

Рецензія

на освітньо-наукову програму «Філологія» третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки
Кваліфікація: доктор філософії філології

Рецензована освітньо-наукова програма «Філологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія відповідає основним критеріям якості вищої освіти, Постанові Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук», яким регулюється зміст і форма нових структурованих програм підготовки в аспірантурі. ОНП зорієнтована на формування нових теоретичних, методологічних, практичних та науково-прикладних знань з філології, передбачає набуття професійних компетентностей, що сприятиме вільному доступу до працевлаштування та науковому розвитку. Програма дозволяє сформувати фахівця організаційно-управлінської, науково-дослідної діяльності у галузях літературознавства, лінгвістики, перекладознавства.

Структура, зміст та обсяг освітньо-наукової програми й окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для визначеного рівня вищої освіти (60 кредитів ЄКТС). Компоненти програми сприяють виконанню наукового дослідження на актуальні теми, відповідають сучасним вимогам підготовки кваліфікованих фахівців спеціальності «Філологія». Освітньо-наукова програма третього рівня збалансовано враховує освітню та наукову складові підготовки аспірантів.

До ОНП включені цикли дисциплін загальної, професійно-наукової, практичної підготовки, а також вибіркові компоненти, що загалом забезпечують загальні та фахові компетентності аспірантів. Компоненти ОНП також сприяють формуванню вмінь використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та власних наукових дослідженнях, що особливо важливо для формування сучасного науковця.

Водночас, для удосконалення ОНП рекомендую звернути увагу на реалізацію міжнародних грантових проєктів, можливості аспірантів здобувати міжнародні наукові стипендій та інтегруватись у міжнародну спільноту, задля цього пропоную увести до переліку дисциплін таку, яка ознайомить з практичними аспектами написання грантових і стипендійних проєктів.

Загалом, освітньо-наукова програма «Філологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія відповідає сучасному рівню розвитку науки та основним вимогам до програм такого типу, що дозволяє рекомендувати її для подальшої підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні за спеціальністю 035 «Філологія».

Кандидат філологічних наук,
заступник начальника
управління Державної служби
якості освіти в Івано-Франківській області

Касіян Л. С.

Рецензія

на освітньо-наукову програму «Філологія» третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки
Кваліфікація: доктор філософії філології

Освітньо-наукова програма відповідає основним критеріям якості вищої освіти, рекомендаціям Національного агентства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти, Постанові Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук», яким регулюється зміст і форма нових структурованих програм підготовки в аспірантурі, «Положенню про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол від «28» січня 2020 року № 1).

Обсяг освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для визначеного рівня вищої освіти (60 кредитів ЄКТС). Освітня програма третього рівня забезпечує повноцінну освітню і наукову підготовку аспірантів.

Зміст ОНП має чітку структуру; переважна кількість освітніх компонентів, включених до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. До ОНП включені дисципліни за спеціальністю, а також такі, що забезпечують методологічні та викладацькі компетентності аспірантів. За допомогою окремих компонентів ОНП, аспіранти мають можливість здобувати комунікативні компетентності, які стосуються їх наукових досліджень, зокрема, здібності вільно спілкуватися з питань, що торкаються сфери їх наукових та експертних знань, з широкою науковою спільнотою. Компоненти ОНП також забезпечують формування вмінь використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та власних наукових дослідженнях.

Водночас, рекомендую звернути увагу на розширення змістового спектру дисциплін за вибором аспірантів, увести такі, що відповідають сучасним науковим зацікавленням світової філологічної спільноти, насамперед такі, що дають можливість формувати міждисциплінарні дослідження, використовувати ресурси філології для інших галузей і навпаки (інтертекстуальні явища, когнітивістика і філологія, психологія і мова, філософія і літературознавство).

Загалом, освітньо-наукова програма «Філологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія відповідає сучасному рівню розвитку науки та основним вимогам до програм такого типу, що дозволяє зазначену освітньо-наукову програму рекомендувати для подальшої підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні за спеціальністю 035 «Філологія».

Доктор філологічних наук,
професор, завідувач кафедри
мовознавства Івано-Франківського
національного медичного університету

Луцак С. М.